

Plan- og finanskomiteen

Møtebok 01/10

Árvjárgeaidnu 50, N-9730 Kárášjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

Tid: 09.02.2010 - 11.02.2010

Sted: Karasjok

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
001/10	Godkjenning av innkalling og saksliste
002/10	Valg av saks- og skyggeordfører
003/10	Sametingets årsmelding 2009
004/10	Revidering av forretningsorden

Tilstede

Leder Sten Erling Jønsson, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)
Nestleder Ann-Mari Thomassen, Norske samers riksforbund (NSR)
Medlem Hilde Anita Nyvoll, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)
Medlem Willy Ørnebakk, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)
Medlem Ragnhild Melleby Aslaksen, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)
Medlem Aili Keskitalo, Norske samers riksforbund (NSR)
Medlem Rolf Johansen, Norske samers riksforbund (NSR)
Medlem Jarle Jonassen, Norske samers riksforbund (NSR)
Medlem Marie Therese Nordsletta Aslaksen, Samer bosatt i Sør-Norge (SbS)
Medlem Arthur Tørfoss, Fremskrittspartiet (Frp)
Medlem Knut Roger Hansen, Høyre (H)

Medlem og rådsmedlem (president) Egil Olli, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)
Medlem og rådsmedlem (visepresident) Láilá Susanne Vars, Árja

Permisjoner

Medlem Hilde Anita Nyvoll, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap). Permisjon 10.02.10 fra 12.00 - 11.02.10

Medlem og rådsmedlem (president) Egil Olli, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap). Permisjon 09.02.10 09.00 - 12.00

Medlem og rådsmedlem (visepresident) Láilá Susanne Vars, Árja. Permisjon 09.02.10 09.00 - 12.00

Fra administrasjonen

Sekretærer: Roy Amundsen og Ottar Guttorm

Spørsmål til sametingsrådet og møtelederskapet

Komiteen hadde spørsmål til sametingsrådet i sak 003 Sametingets årsmelding 2009 og til møtelederskapet i sak 004 Revidering av forretningsorden.

Medlem i sametingsrådet Vibeke Larsen svarte på spørsmål i sak 003 Sametingets årsmelding 2009. Plenumsleder Jarle Jonassen og medlem av møtelederskapet Jørn Are Gaski svarte på spørsmål i sak 004 Revidering av forretningsorden.

001/10: Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkallingen av 28.01.10 ble enstemmig godkjent

Sakslisten som fulgte innkallingen ble enstemmig godkjent med følgende tillegg:

Møtet i komiteen er åpent.

Komiteen behandlet forslag fra medlem Arthur Tørfoss, Fremskrittspartiet (Frp) om intern tidsbruk i komiteen. Komiteen voterte ikke over forslaget, men intensjonen i forslaget blir brakt videre til møtelederskapet.

002/10: Valg av saks- og skyggeordfører

	Saksordfører	Skyggesaksordfører
Sak 003/10 Sametingets årsmelding 2009	Hilde Anita Nyvoll	Aili Keskitalo
Sak 004/10 Revidering av forretningsorden	Arthur Tørfoss	Marie Therese N. Aslaksen

Ragnhild Melleby Aslaksen ble valgt til settesaksordfører i sak 003/10 Sametingets årsmelding 2009 under Hilde Anita Nyvolls permisjon.

003/10: Sametingets årsmelding 2009

Plan- og finanskomiteens innstilling:

Innledning

Sametingets årsmelding, inkludert Sametingets regnskap for 2009, omhandler Sametingets politiske og forvaltningsmessige aktivitet i 2009.

Sametingets forvaltning av ulike tilskuddsordninger omtales delvis under kapitlene som omhandler det aktuelle fagområdet, og delvis under kommentarene til regnskapet.

Sametingets årsmelding viser også til fremtidige utfordringer Sametinget står overfor.

I sameloven § 1-3 heter det "Sametingets årsmelding sendes til Kongen" og Stortinget har fattet vedtak om at "Regjeringen fremlegger inntil videre for Stortinget årlig stortingsmelding om Sametingets virksomhet. En gang i hver stortingsperiode fremlegges melding om de tiltak som foretas for å sikre og utvikle samenes språk, kultur og samfunnsliv. (Innst. O. nr. 79 1986-87).

Merknader:

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Sten Erling Jønsson, Hilde Anita Nyvoll, Egil Olli, Willy Ørnebakke og Ragnhild Melleby Aslaksen, medlemmet fra Arja Láilá Susanne Vars, medlemmet fra Samer bosatt i Sør-Norge (SbS) Marie Therese Nordsletta Aslaksen og medlemmet fra Høyre (H) Knut Roger Hansen, mener at Sametingets årsmelding er oversiktlig og omfattende. Årsmeldingen har fra i år av fått samme oppbygging og struktur som Sametingets budsjett. Komiteens flertall er glad for at Sametinget har åpnet postlistene, hatt sterkt fokus på internkontroll og økonomi. Sametinget mottok

brev fra Riksrevisjonen i juni 2009. Riksrevisjonen hadde utført revisjon av Sametingets regnskap og gjennomføring av budsjett for 2008. De hadde ingen merknader til dette.

Utfordringer:

Sametinget må utvikles til å bli et bedre redskap for den samiske befolkningen i by og bygd, både i og utenfor forvaltningsområdene. Sametinget må bidra til at konfliktnivået mellom ulike samiske interesser reduseres gjennom etablering av arenaer som kan bidra til økt forståelse og bedre dialog i samfunnet. Institusjonen må også innad gjennomgå arbeidsformer med tanke på riktig ressursbruk. Sametinget må få til evalueringsrutiner for alle tilskuddsordninger også faste budsjettposter. Målet er et Sameting med tillit hos folket.

Offentlig tjenesteyting, skoleverket og helse- og sosialtjenestene i de samiske lokalsamfunnene skal ha en kvalitet som står i forhold til de målsettinger som er satt på nasjonalt nivå. De folkerettslige forpliktelser som stat, fylke og kommune har på dette området, må virkeliggjøres lokalt. På alle samfunnsområder, i hele livsløpet fra vugge til grav, skal vi sette fokus på enkeltmenneskets behov og deres hverdagsliv i sine nærområder.

Språk- og kulturbarrierer har medført at helse- og sosialtilbudet har vært mindre tilgjengelig for en stor del av den samiske befolkningen. Forståelse og kunnskaper om kulturbakgrunn, språk og identitet er viktig. Målet er å utvikle en god helse- og sosialtjeneste tilpasset den samiske befolkningens behov. Spesielt samiske barns rettigheter, som er under barnevernets omsorg, har rett til å bruke sitt morsmål og ivareta sin kultur. Det er et stort behov for et landsdekkende system for tolketjenester for helse- og sosialsektoren.

De samiske språksentrene har spilt en stor rolle og komiteens flertall er positiv til flere slike institusjoner. Samiske barns språkferdigheter i samisk er grunnlaget for mulighet til fullverdig deltakelse i det samiske samfunnet. I dagens samfunn skal samisk språk og kultur gis vilkår for fortsatt eksistens. Sametingets stilling må styrkes, slik at det har reell innflytelse på språkets utvikling i barnehagene og i skoleverket. Tidlig språkopplæring er den sikreste vei til å erobre det samiske språket. Sametinget deltok på utforming av regjeringens handlingsplan for samiske språk og forventer at denne også følges opp i kommende budsjett.

De statlige overføringene til dekning av merutgiftene som kommuner og fylkeskommuner får på grunn av tospråklighet må økes og evalueres. Vi er opptatt av at bevilgningene fører til økt samisk språkbruk. Refusjonssatsene til språkundervisning i grunn- og videregående skole, må justeres slik at satsen dekker de faktiske kostnadene.

Rekruttering og utdanning av samisk fagpersonell i alle sektorer er en viktig forutsetning for utviklingen av det samiske samfunnet. Det må i tillegg legges vekt på å utvikle desentraliserte utdanningstilbud. For å styrke rekrutteringen av studenter til høyere samisk utdanning og forskning, må institusjonene drive aktiv informasjon og utvikling av sine tilbud. Bygdesamfunnene er avhengige av blant annet en godt tilpasset skolestruktur og grendeskolene er viktige.

Realisering av et nasjonalt samisk kunstmuseum i Karasjok, en nasjonal scene til Beavivváš Sámi Teáhter, samt Várdobáiki samiske senter prioriteres. Sametinget vil styrke Áarjelhsaemien Teatere og gi det bedre utviklingsmuligheter. Det er også nødvendig å sikre det økonomiske fundamentet til et samisk filmsenter i Kautokeino. Vi vil bidra til å sikre et godt driftsgrunnlag for allerede etablerte samiske møteplasser, slik som samisk hus i Oslo. Vi ser videre behovet for tilsvarende møteplasser og felles kulturarenaer i større byer, slik som Trondheim og Tromsø. De samiske museene sliter med mange utfordringer. Sametinget har store forventninger til videre satsning på Kulturløftet II.

Sametinget må utvikle en helhetlig næringspolitikk. Dette for å sikre stabil bosetting. Evaluering av Sametingets utviklingsfond påpeker at Sametinget treffer godt med sine tilskuddordninger og er et

viktig virkemiddel for å redusere fraflytting i samiske distrikt. På grunn av stor interesse er det behov for å øke bevilgningene til fondet.

Komiteens flertall ser flere utfordringer ved reindrifta og det vil være viktig å se på fremtidig forvaltning. Det er nødvendig å videreføre prosessen med å revidere reindriftsloven.

Sjøsamisk kultur og tradisjonell næringsutøvelse må bevares og videreutvikles. Dette bør gjøres ved å skape et godt grunnlag for rekruttering av ungdom til næringen. Sjølaksefisket må sikres rettighetsgrunnlaget. Dette er en viktig tradisjonsnæring, særlig i de sjøsamiske områder. Rettigheter til fiskedøgn har det siste året blitt redusert og næringen er fortsatt under sterkt press. På bakgrunn av dette må ressursgrunnlaget for sjølaksefisket sikres. Det må ikke etableres oppdrettsanlegg i gyte- og oppvekstområder for fisk. Kystsoneplan og konsekvensanalyser må utarbeides før etablering skjer.

Fredet rovvilt påfører samisk jordbruk og reindrift store tap. Det er behov for å foreta en ytterligere forbedring av rovviltforvaltningen. Blant annet mangler det fortsatt skikkelig bestandsovervåking av rovviltet. Det må avsettes tilstrekkelig med ressurser slik at overvåking og registrering viser et korrekt bilde av virkeligheten, og gir grunnlag for regionale forvaltningsplaner for rovvilt og uttak av rovdyr.

Komiteens flertall vil støtte lokalbefolkningens motstand mot verneprosesser som går utover deres bruk av ressursgrunnlag for næringer og tradisjonelle bruksområder. Dette gjelder alle de planlagte og iverksatte verneprosesser, eksempelvis de planlagte og igangsatte nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservater samt marine verneområder.

Vi vil arbeide for at Samerettsutvalget IIs forslag om opprettelse av en egen kartleggingskommisjon for områdene sør for Finnmark igangsettes snarlig. Vi vil at Sametinget og samiske lokalsamfunn skal få en styrket rolle ved etableringen av nye grunnforvaltningsorganer i Nordland, Troms og sørsameområdet. Hvis Samerettsutvalget IIs innstilling med forslag til loveendringer går igjennom, så er det er nødvendig med en konsekvensutredning for Finnmark.

Sametinget er det eneste representative organet for den samiske befolkningen i Norge. Sametinget er således det sentrale organ til å representere samene i offisielle nasjonale og internasjonale sammenhenger der urfolksspørsmålet er involvert. Sametingets rolle som samenes eget parlament, må være å utvikle en politikk som gagnar det samiske samfunn. Sametinget må få reell innflytelse til å iverksette politikken på områder som er viktig for det samiske samfunn, for eksempel reindriftpolitikken.

Alt liv er avhengig av at menneskene har respekt for naturen. Det er særlig viktig å bevare de samiske næringer i tråd med samisk naturforståelse. Den kulturelle og sosiale verdi som ligger i utøvelsen av våre primærnæringer og i bruk av utmarka, er et viktig grunnlag for vår framtid.

Komiteens mindretall, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Ann-Mari Thomassen, Aili Keskitalo, Rolf Johansen, Jarle Jonassen, fremmer følgende merknader:

Sametingets virksomhet i 2009

Sametingets virksomhet i 2009 er forankret i Sametingets budsjett for 2009, behandlet i Sametinget i sak 40/08 og Sametingets reviderte budsjett for 2009, behandlet i sak 24/09, samt i planer og vedtak Sametinget har gjort.

NSR sametingsgruppe foreslo sammen med Samefolkets parti i sak 40/08 Sametingets budsjett 2009 en betydelig styrking av Sametingets virkemidler innenfor opplæring, språk, kultur, helse, ungdom og

næring. Disse forslagene var tilleggs- og endringsforslag til Sametingsrådets innstilling. NSR/SfPs forslag fikk dessverre ikke flertall, og var derfor ikke grunnlaget for Sametingets virksomhet i 2009.

Med bakgrunn i ovennevnte budsjettforslag, og andre forslag og saker reist av NSR sametingsgruppe, har komiteens mindretall følgende kommentarer til Sametingets årsmelding og regnskap for 2009:

Kap 1. Samlet bevilgning til Sametinget

Den samlede bevilgningen til Sametinget i 2009 utgjorde kr. 329.643.000,-. Denne bevilgningen er betraktelig mindre enn de budsjettbehovene Sametinget har gitt uttrykk for i tidligere vedtak, bl.a. i Sametingets innspill til statsbudsjettet for 2009, der budsjettbehovet for 2009 ble vurdert som kr. 65.000.000,- høyere enn rammen for 2008, uten at det da var tatt høyde for lønns- og prisvekst. Komiteens mindretall beklager denne manglende forståelsen fra sentrale myndigheter når det gjelder utviklingsbehovene i det samiske samfunnet.

Komiteens mindretall understreker på denne bakgrunnen behovet for å etablere andre budsjettprosedyrer i forhold til Statsbudsjettets avsetninger til samiske formål. En arbeidsgruppe nedsatt av Sametinget og Regjeringen har allerede i 2007 vurdert og foreslått konsultasjonsprosedyrer mellom Regjering og Sametinget. Komiteens mindretall forventer at denne saken finner en løsning snarest. Gapet mellom Sametingets vurderinger av ressursbehovet og bevilgningene over statsbudsjettet er for stort, og dette illustrerer misforholdet i vurderinger og prioriteringer. Det er på høy tid vurderingene til samenes folkevalgte organ får større vekt når det gjelder økonomiske avsetninger.

Komiteens mindretall konstaterer at flere fagdepartementer ikke er villige til å bidra med faste bevilgninger til Sametinget, til tross for at deres saksområder er av betydning for samefolket. Komiteens mindretall konstaterer videre at for noen departementers vedkommende har bevilgningen stått på stedet hvil til tross for at Sametinget har fått større myndighet eller oppgaver innenfor saksfeltet.

Retten til selvbestemmelse for samene handler om at vi samer har en udiskutabel rett til vår fortid, nåtid og fremtid som et folk. Komiteens mindretall anser Sametingets mulighet til å påvirke bevilgningene til samiske formål som helt grunnleggende for det samiske folkets selvbestemmelse.

Kap 2. Sametingets økonomiske rammefordeling for 2009

Komiteens mindretall konstaterer at Sametinget har en begrenset handlefrihet i forhold til den økonomiske rammefordelingen, all den tid store deler av bevilgningen er bundet opp i faste utgifter og virkemiddelordninger etablert av den norske stat, og senere overført til Sametinget.

Komiteens mindretall mener likevel at Sametinget innenfor det handlingsrommet som finnes kan prioritere noe annerledes. Det framgår av våre forslag til budsjett og revidert budsjett for 2009, som vil bli kommentert under de enkelte kapitlene. Disse forslagene innebar et kutt på kr.11.705.000,- hovedsakelig i midler satt av til Sametingets drift og interne prosjekter, til fordel for utadrettede virkemidler, en omfordeling mellom ulike virkemiddelordninger og endringer i målsetninger og prioriteringer for disse. Disse alternative prioriteringene er redegjort for under kommentarene til de enkelte kapitlene.

Kap 3. Virkemidler 2009

Komiteens mindretall konstaterer at Sametingsrådet foretar betydelige omdisponeringer i forhold til avsetningene til ulike virkemiddelordninger. Formelt sett har Sametingsrådet fullmakt til visse omdisponeringer, men det bekymrer komiteens mindretall at relativt store beløp overføres fra Sametingets søkerbaserte virkemiddelordninger, til ordninger disponert av Sametingsrådet der det ikke finnes kriterier, prioriteringer, retningslinjer eller klageadgang.

Dette innebærer etter vår oppfatning en vilkårlighet i forvaltningen av en betydelig del av Sametingets ressurser, og er en trussel mot prinsippene om rettferdighet, likebehandling og åpenhet i

forvaltningen. Dette har NSR /SfP forsøkt å forebygge i sitt budsjettforslag for 2009, der det ble foreslått at Sametingsrådets omdisponeringer skulle skje etter forslag fra Tilskuddsstyret. Tilskuddsstyret har til enhver tid oversikt over hvilke virkemiddelordninger som opplever stor etterspørsel, tilskuddsstyret er tverrpolitisk sammensatt og virkemiddelordningene de disponerer er regulert av retningslinjer i tråd med god forvaltningspraksis.

Kap 4. Opplæring

Sametingsrådet mener at opplæringssystemet skal ta utgangspunkt i den samiske elevens og det samiske samfunnets behov. Dette skal gjenspeiles gjennom hele det samiske opplæringssystemet, fra barnehage til universitet. Opplæringsystemet er et sentralt verktøy for å sikre det samiske samfunnet nødvendig kompetanse, og for å formidle samisk språk og kultur til nye generasjoner. Komiteens mindretall vil uttrykke bekymring for Sametingets manglende gjennomslag overfor Kunnskapsdepartementet i sentrale utdanningspolitiske saker, slik det framgår av årsmeldingen. Dette gjelder spesielt i forhold til nødvendige endringer i Opplæringsloven og i fag- og timefordelingen i grunnskolen. Komiteens mindretall mener at samiske barn bør ha individuell rett til opplæring i og på samisk, og til et samisk barnehagetilbud, og har løftet saken på Sametinget.

NSR sametingsgruppe ønsket i sine forslag til budsjett og revidert budsjett for 2009 å styrke Sametingets avsetninger til produksjon av nye samiske læremidler. Sametinget har fortsatt ikke, 1 1/2 år etter at man vedtok Strategisk plan for samisk læremiddelproduksjon, fått innsikt i den endelige kostnaden for den nye ordningen med gratis læremidler. Komiteens mindretall konstaterer at årsmelding og regnskap for 2009 viser at Sametinget ikke tok tilstrekkelig høyde for denne kostnaden i budsjett 2009. Posten for kjøp av læremidler er overskredet med nesten det tredobbelte, etter at Sametinget allerede disponerte 1 mill kr som NSR/SfP foreslo i revidert budsjett for 2009. Komiteens mindretall mener at produksjonen av nye samiske læremidler skulle vært høyere prioritert fra Sametingets side, og at situasjonen fortsatt ikke er løst. Komiteens mindretall imøteser arbeidet med oppfølging av rapporten fra arbeidsgruppen for en mer effektiv læremiddelproduksjon.

Komiteens mindretall merker seg at saken med for lave refusjonssatser for samiskundervisning fortsatt ikke er løst. Denne saken har vist seg å være en flaskehals for oppfylning av samiske elevers språklige rettigheter, og komiteens mindretall imøteser den videre prosessen.

NSR/SfP foreslo i budsjett 2009 å inkludere deltidslever i målgruppen for stipend for elever med samisk i fagkretsen i videregående skole. Slik ville man stimulere en større målgruppe til å ta samisk som fag videregående opplæring, og samtidig ta høyde for at frafallsprosenten i videregående opplæring til enhver tid vil medføre en del deltidslever i systemet.

Kap 5. Språk

Komiteens mindretall mener at samisk språk skal være et av de viktigste satsningsområdene fremover. Komiteens mindretall vil arbeide for et språkløft som skal sikre alle samer tilgang til samiske tjenestetilbud og muligheter for å bruke eget språk. Det er behov for en ny målrettet språkpolitikk for radikalt å øke andelen samer som snakker og skriver samisk. Denne språkpolitikken er det viktig at det er Sametinget selv som utformer, og at Sametinget også disponerer over verktøy og ressurser til å virkeliggjøre politikken.

Komiteens mindretall er svært positiv til arbeidet med Regjeringens handlingsplan for samiske språk, og ser det som en erkjennelse av tidligere manglende innsats fra sentrale myndigheter. Komiteens mindretall er opptatt av samiske språkbrukeres rettigheter i møte med offentlige myndigheter. Man mottar stadig signaler om at manglende oppfylning av rettigheter fastsatt i samelovens språkregler og opplæringsloven. Derfor har NSR sametingsgruppe foreslått å opprette et tilsynsorgan for samisk språk. NSR sametingsgruppe har også foreslått at Sametinget kartlegger brudd på samelovens språkregler.

Komiteens mindretall ser samiske språksentre som viktige aktører for å gjennomføre et samisk språkløft. NSR sametingsgruppe foreslo i budsjett 2009 å styrke de samiske språksentrenes virksomhet med kr 300.000,- til hvert språksenter, med en oppfordring til språksentrene om å prioritere voksenopplæring i samisk.

Kap 6. Kultur

Komiteens mindretall ønsker økt satsing på et mangfoldig kulturliv. Kultur er det fellesskap av idéer, verdier og normer som et samfunn har og som man ønsker å føre videre til den kommende generasjon. Samisk kulturpolitikk omfatter veldig mange områder, slik som møteplasser, litteratur, musikk og joik, festivaler, teater, kulturarbeidsplasser, duodji, kunstneravtale, film og idrett. NSR/SfPs budsjettforslag for 2009 innebar en betydelig økning til flere samiske kulturformål.

NSR/SfP foreslo i budsjett 2009 å øke bevilgningen til flere samiske kulturhus, inkludert Vilgesvárri, Samisk hus i Oslo og Duoddara Ráffe. I tillegg foreslo man Álttá Siida, Beaiveálgu i Bjerkvik og Vuonnamárkánat i Varangerbotn som faste poster på Sametingets budsjett. I tillegg foreslo man økninger til de søkerbaserte virkemiddelordningene for musikk og litteratur på hhv. kr. 300.000,- og kr 400.000,-. NSR/SfP foreslo videre at støtteordningen for samisk litteratur også skulle omfatte skjønnlitteratur, ikke bare faglitteratur.

Kap 7. Næring og kap 8. Miljø- og kulturvern

Komiteens mindretall vil arbeide for å utvikle samisk næringsliv med sikte på varige og lønnsomme bedrifter og arbeidsplasser som bidrar til lokal, regional og nasjonal verdiskapning. Komiteens mindretall er også opptatt av å sikre rammebetingelsene for primær- og kombinasjonsnæringer, både i forhold til rettigheter, lovgivning og forvaltning. Komiteens mindretall vil arbeide for at utmarksnæringsressursgrunnlag og næringsutøvernes rettigheter styrkes i relevant utmarkslovgivning.

Komiteens mindretall konstaterer at miljøsaken er den største fellesutfordringen vi står ovenfor. Komiteens mindretall vil presisere at urfolks rolle i å drive frem den negative utviklinga som nå truer vår felles framtid har vært minimal. Likevel er det urfolk, og særlig de arktiske urfolk, som rammes mest av konsekvensene som gir seg utslag i nedsmelting av polene, klimaendringer og den dramatiske omstilling som må følge av endringer i livsbetingelsene.

Komiteens mindretall noterer seg med bekymring Sametingets manglende gjennomslagskraft i forhold til Olje- og energidepartementet i saker knyttet til energiutvinning og forvaltning, og trekker fram Goliat-saken som et eksempel på dette.

NSR/SfP foreslo i budsjett for 2009 en økning på kr. 1 mill til marine næringer, med rekruttering av ungdom til fiskeryrket som et spesielt formål, og en økning på kr. 350.000,- til jordbruk. Økningen til jordbruk var forbeholdt støtte til kjøp av statlige melkekvoter. NSR/SfP foreslo videre at ordningen for støtte til maskiner og redskaper i jordbruket skulle omfatte enkeltsøkere, og ikke bare redskapslag.

Komiteens mindretall har ved flere anledninger løftet saken om torskeoppdrett i Lyngenfjorden, og noterer seg det arbeidet Sametinget har gjort i saken.

Kap 9. Helse- og sosialsatsing

Komiteens mindretall mener det er viktig å nå målsetningen om en helhetlig og likeverdig helse- og sosialtjeneste for det samiske folk. Helsepersonell må ha tilstrekkelig samisk kultur- og språkkompetanse. Undersøkelser viser at samiskspråklige er mindre fornøyde helsetjenester enn andre, noe som kan ha sammenheng med kommunikasjonsproblemer. Derfor er rekruttering av samiske helsearbeidere og fagfolk viktig for å nå målet om likeverdige helsetjenester.

Komiteens mindretall viser til evalueringen av sametingets tilskudd til helse- og sosialprosjekter, og er svært fornøyde med at evalueringen viser at tilskuddene har god effekt i forhold til målsetningene. Komiteens mindretall mener likevel at Sametinget må stimulere til at disse effektene også sikres i lule- og sørsamisk område.

NSR/SfP foreslo i budsjett for 2009 en økning på kr. 500.000,- til kartlegging av eldre samers behov i Sør-Norge, og kr.500.000,- til forebyggende tiltak innen helse. Når det gjaldt prioriteringer under virkemidlene ønsket NSR/SfP i tillegg å inkludere ungdom og psykisk helse, rus- og spilleavhengighet og kroniske pasientgrupper. Prioriteringen av ungdom og psykisk helse kommer som en følge av henstillinger fra den felles samiske ungdomskonferansen i 2008, der psykisk helse og selvmord blant unge samer var ett av temaene.

Kap 10. Samiske organisasjoner, kap 11. Andre virkemidler og kap 12. Andre tiltak som ikke er virkemidler

Komiteens mindretall mener at kontakten på tvers av landegrensene har avgjørende betydning for bevaring av tradisjoner og for utvikling av samisk fellesskap og mangfold. Komiteens mindretall vil legge bedre til rette for styrking av samarbeidet på tvers av landegrensene i saker som gjelder samiske språk, kultur, næringsliv og samfunn. Vi vil arbeide for en sterkere grenseoverskridende samisk organisering.

På bakgrunn av initiativet fra den fellessamiske ungdomskonferansen foreslo NSR/SfP i sitt budsjettforslag for 2009 å sette av kr. 150.000 til etableringen av en allsamisk ungdomsorganisasjon. NSR/SfP foreslo i budsjett 2009 å sette av kr. 250.000,- til Grenseoverskridende samarbeid mellom Sirma og Utsjok skole.

NSR/SfP foreslo å opprette et ungdomsfond på kr 250.000,-, for å stimulere samisk ungdom til å skape aktiviteter i sitt eget lokalmiljø.

Komiteens mindretall viser til at det fortsatt er mange samiske eldre som har behov for veiledning og skrivehjelp i forbindelse med kontakt med offentlige myndigheter og andre. Denne saken har komiteens mindretall tidligere sørget for at Sametinget flere ganger har løftet med sentrale myndigheter. Tilsvaret fra regjeringen har gjentatte ganger vært at dette er et kommunalt ansvar. Komiteens mindretall mener at Sametinget bør bidra til at kommunene etablerer slike tilbud der det er behov for det. NSR/SfP foreslo derfor i budsjett 2009 å sette av kr 1.mill til kommuner som ønsket å etablere veiledningstjeneste for lese- og skrivesvake samer.

Kap 13. Samefolkets fond

Komiteens mindretall er svært fornøyd med interessen for de søkerbaserte ordningene tilknyttet Samefolkets fond. Den store interessen dokumenterer engasjementet i det samiske samfunnet for å reparere konsekvensene av fornorskningspolitikken når det gjelder samisk språk og kulturarv. Komiteens mindretall er likevel skuffet over i hvor liten grad Sametinget har greid å synliggjøre bruken av fondsavkastningen. Samefolkets fond har i en årrekke vært en svært følsom sak i forhold mellom samefolket, Sametinget og den norske staten. Nettopp derfor er det svært viktig fra Sametingets side å synliggjøre hvordan fondsavkastningen kommer språk og kulturarbeidet til nytte. Det framgår tydelig av Sametingets vedtak i sak 59/07 at dette var intensjonen til Sametingets plenum, som etter komiteens mindretall ikke har blitt fulgt opp godt nok. Alle bevilgninger burde forplikte støttemottakere til å merke utgivelser eller andre prosjekter på en slik måte at det er tydelig for brukere og lesere at prosjektet er finansiert gjennom Samefolkets fond.

Komiteens mindretall har siden åpningen av fondet i 2007/08 hatt som ambisjon at deler av avkastningen til Samefolkets fond skulle kunne brukes til å etablere et samisk filmfond. Samisk film er et moderne kulturuttrykk som kan formidle urfolkskultur og verdensforståelse på våre egne

premisser. Samisk film trenger ressurser spesielt til prosjektutviklingsfasen, og lar seg lett knytte opp mot de andre satsningsområdene under Samefolkets fond, samisk språk, samisk litteratur og dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap. Komiteens mindretall er bekymret for hvordan Sametinget skal kunne bidra til et samisk filmfond uten å ta i bruk avkastningen fra Samefolkets fond.

Kap 14. Driftsutgifter politisk nivå

For å sikre en bedre balanse mellom interne behov på Sametinget, og behovene ute i de samiske samfunnene foreslo NSR/SfP en reduksjon på kr. 765.000,- i driftsutgiftene på politisk nivå.

Kap 15. Driftsutgifter administrativt nivå

For å sikre en bedre balanse mellom interne behov på Sametinget, og behovene ute i de samiske samfunnene foreslo NSR/SfP en reduksjon på kr. 4.800.000,- i driftsutgiftene på administrativt nivå.

Kap 16. utfordringer

Komiteens mindretalls visjon er mangfoldige og levende samiske samfunn. Vi ønsker å ivareta og utvikle mangfoldet av de kulturelle uttrykksformer og verdier vårt samfunnsliv representerer. Samisk bosetting er spredt, og det er de samiske bygdene som tradisjonelt har utgjort ryggraden i samisk samfunns-, kultur- og næringsliv. Komiteens mindretall ønsker å styrke lokalsamfunn både langs kysten og i innlandet og utvikle disse til arnesteder for samiske verdier og livsutfoldelse. Flere og flere bosetter seg eller vokser opp i byer og tettbygde strøk. Like viktig er det å gi disse et samisk livsgrunnlag, både språklig, kulturelt og yrkesmessig.

En sentral utfordring for det samiske samfunnet er det fragmenterte ansvaret for gjennomføringen av statens samepolitikk. Ansvaret for virkeliggjøring av lovfestede rettigheter ligger i mange tilfeller på andre forvaltningsnivåer enn det nasjonale. Det regionale og lokale forvaltningsnivået har ikke bestandig, ressurser, vilje eller kompetanse til å oppfylle lovkrav eller nasjonale ambisjoner for samepolitikken. Komiteens mindretall minner om at forpliktelsene overfor samene som et urfolk ligger på et nasjonalt nivå, og dette forplikter statlige myndigheter til å sikre underliggende forvaltningsnivåers vilje eller ressurser til å oppfylle statens samepolitikk. Dette er spesielt bekymringsverdig i saker som gjelder samiske barn, samiske pasienter og eldre.

Retten til selvbestemmelse for samene handler om at vi samer har en udiskutabel rett til vår fortid, nåtid og fremtid som et folk. Komiteens mindretall framhever behovet for å konkretisere innholdet i selvbestemmelsesbegrepet, og mener de følgende sakene bidrar til dette:

- Nordisk samekonvensjon må vedtas av de nordiske stater snarest
- Sikre Sametinget grunnlovsbeskyttelse
- Økonomisk selvbestemmelse
- Reelle forhandlingsmuligheter med statlige myndigheter
- Rett til informert samtykke i saker av avgjørende betydning for det samiske folket
- Utvikling av Sametingets rolle
- Sametinget skal kunne fatte selvstendige beslutninger omkring samiske barnehage-, skole- og utdannings spørsmål, både organisering, innhold og tilrettelegging
- At myndighetene anerkjenner eksisterende samiske rettigheter.
- At det etableres ordninger for samiske bygder og småsamfunns rett til å bli hørt i forhold til både Sametinget og øvrige myndigheter
- Oppfølging av Sametingets vedtak i Mineralovsaken.

Komiteens mindretall mener i den sammenheng at det er behov for en avklaring av sentrale rettighetssaker som Sametinget har arbeidet med i en årrekke allerede. Komiteens mindretall ønsker her å trekke fram Kystfiskeutvalget og Samerettsutvalget II. Begge disse sakskompleksene har vært på

høring, og det er på høy tid det settes en tidsramme for den videre oppfølgingen av sakene. Komiteens mindretall ser fram til konstruktive konsultasjoner om sakene, men viser samtidig til Sametingets enstemmige uttalelser som understreker det samiske rettighetsgrunnlaget.

Sametingets årsmelding 2009 – oppfølging av intensjoner ved søkerbaserte tilskudd

Innenfor flere søkerbaserte tilskuddsordninger viser årsmeldingen at tildelte midler ikke er benyttet eller er blitt omdisponert fordi det ikke er fremmet søknader innenfor prioriteringene gjort ved budsjettbehandlingen.

Regnskapet viser også at søkerbaserte tilskudd viser et resultat i virkemiddelregnskapet på ca 2,7 millioner, eller 3,7 % av tildelingen som ikke er benyttet.

Dette resultatet synes å fremkomme som følge av at prioriteringene gjort for den enkelte tilskuddsordningen blir oppfattet å være uttømmende. For fremtidig bruk av de tildelte midlene, forstås plenums prioritering å være retningsgivende og grunnlag for sortering i de tilfellene søkermengden overstiger bevilgningen på den enkelte ordning.

Når søknadsmassen er begrenset, har tilskuddsmyndigheten anledning å bevilge tilskudd til ikke-prioriterte tiltak som oppfyller kravene som er gitt for den enkelte tilskuddsordning. Det vil si

- Mål for tilskuddsordningen
- Tilskuddsmottaker for tilskuddsordningen
- Målgruppe for tilskuddsordningen
- Kriterier for måloppnåelse

Dermed opprettholdes intensjonene ved opprettelsen av ordningen bedre, samtidig som tilskuddsstyret gis større politisk handlingsrom.

Komiteens mindretall ber Sametingsrådet ta dette til følge i videre budsjettprosesser.

Samisk språk som relevant kompetansekrav i samiske barnehager

Komiteens mindretall er tilfreds med at konsultasjoner mellom Sametinget og Kunnskapsdepartementet har ført til enighet mellom Sametinget og Kunnskapsdepartementet om at samiske barnehager skal omtales i kommende "Stortingsmelding om kvalitet i barnehagen".

De samiske barnehagene er viktige arenaer i den første grunnopplæringen i samisk språk. I mange samiske områder er de samiske barnehagene den eneste arenaen for samisk språkopplæring. Årsakene er historisk betinget i tidligere fornorskningsspolitikk fra statlige myndigheter. Fornorskningspolitikken er offisielt forlatt, men de samiske samfunnene sliter med ettervirkningene av den. Mange av dagens foreldregenerasjon er enspråklig norsktalende eller har et passivt samisk språk, men ønsker å ta tilbake det samiske språket ved å velge en samiskspråklig barnehagehverdag til sine barn.

Komiteens mindretall er bekymret for den stadig vedvarende mangelen på samiskspråklig pedagogisk personell i mange samiske barnehager. Dette er spesielt et problem i samiske områder der samisk språk står svakt. UNESCO definerer samisk som truet. Det påligger alle parter, og særlig offentlige myndigheter, et særlig ansvar for å tilrettelegge for at samisk språk for så gode vekstmuligheter som mulig.

Komiteens mindretall mener at samiske barns individuelle rett til et samisk barnehagetilbud bør styrkes gjennom barnehageloven, slik at også den språklige dimensjonen reelt ivaretas gjennom forvaltning og tilsyn. Stortingsmelding om kvalitet i barnehagen må også omtale det perspektivet.

Komiteens mindretall mener også at samisk språk må være et av kompetansekravene i ansettelser av personell i samiske barnehager, på lik linje med kravet om pedagogisk kompetansekrav. Samiskspråklig barnehagepersonell i samiske barnehager er grunnleggende for å sikre en god og helhetlig samiskopplæring der barnets miljø som helhet inkluderer den samiske dimensjonen.

Komiteens mindretall mener også at Sametinget og Kunnskapsdepartementet må se på rekrutteringen av samiskspråklige førskolelærere og grunnskolelærere i samiske områder der samisk språk står svakt. En av løsningene er å tilrettelegge for samisk språk og samisk grunnskolelærer- og førskolelærerutdanning også på andre høyskoler enn Samisk høyskole

Medlemmet fra Fremskrittspartiet (FrP) Arthur Tørfoss er prinsipielt imot Sametinget som politisk organ. Medlemmet mener at Sametinget har vokst langt utover sitt mandat som rådgivende organ til Stortinget, noe som vises gjennom fremlagte årsberetning med en utstrakt virkemiddelbruk.

Virkemiddelbruken er rettet mot mennesker i aktuelle områder med etnisk tilknytning, og gir disse menneskene særfordeler den øvrige befolkning ikke har. Dette er en politikk medlemmet mener er prinsipielt og demokratisk uriktig.

Dette medlemmet viser videre til den enorme ressursbruken i administrasjon av Sametinget. Medlemmet påpeker at ressursbruken i Sametingets politiske organ og Sametingets administrasjon i 2009 alene utgjorde 30 % av de totale overføringene til Sametinget, noe som er langt over det som kan anses som akseptabelt.

Medlemmet viser til at det kun er 13.890 personer i sametingets valgmanntall (valgdagen), som har mulighet til å påvirke bruken av Stortingets overføringer til Sametinget, noe som må anses som en demokratisk utfordring så lenge Sametinget eksisterer.

Forslag:

Forslag fra *Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)*, *Norske samers riksforbund (NSR)*, *Árja, Samer bosatt i Sør-Norge (SbS)* og *Høyre (H)*:

Forslag 1

Endringsforslag under kapittel 7 Næring, avsnittet Reindrift, andre setning, siste ledd:

møter hvor alle reinbeitedistriktene i Norge var invitert, og møte med Norges reindriftssamers landsforbund.

Forslag 2

Nytt avsnitt under kapittel 8 Miljø- og kulturvern, avsnittet Mineraler, etter første avsnitt:

På bakgrunn av Stortingets vedtak om ny mineralloven og Sametingets vedtak om ikke å kunne gi sitt samtykke til loven og de aktiviteter den regulerer sendte Sametingsrådet i juni 2009 på høring et forslag til hvordan Sametinget kan gjennomføre direkte dialog med mineralselskaper for slik likevel å kunne gi tilslutning til mineralaktivitet som er tilpasset internasjonale rettsstandarder for urfolk.

Høringsfristen var 01.12.09. Forslaget til mineralretningslinjer er en beskrivelse av hvordan Sametinget som et offentlig organ på en gjennomiktig måte kan ha individuelle og direkte forhandlinger med mineralselskaper om muligheten for mineralaktivitet i samiske områder til tross for et lovverk som ikke ivaretar samenes rettigheter som urfolk. Forslaget innebærer forhandlinger om en avtale mellom Sametinget, direkte berørte samiske interesser og lokalsamfunn og mineralselskap om søknader for undersøkelsesrett, prøveuttak, utvinningsrett og driftskonsesjon etter mineralloven. Forslaget presiserer at slike forhandlinger ikke innebærer en tilsidesetting av mineralloven. Det understrekes i høringsforslaget at saksbehandlingsregler som følger av mineralloven selvsagt skal følges.

Forslag fra *Fremskrittspartiet*:

Forslag 3

Sametingets årsmelding tas til orientering.

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og råder Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig sametingsrådets forslag til innstilling.

004/10: Revidering av forretningsorden

Plan- og finanskomiteens innstilling:

Innledning

Sametinget får seg forelagt forslag til endret forretningsorden. Endringssaken som behandles er tidligere kunngjort i Sametingets konstituerende møte. Både Sametingets grunnregler og forretningsorden er da revidert i inneværende periode. Grunnreglene var til behandling desember 2009, og forretningsorden legges nå frem for revidering. Intensjonen er at grunnreglene og forretningsorden skal være i overensstemmelse. Deler av ordlyden i forretningsorden som nå ligger til behandling er derfor flyttet fra de tidligere grunnreglene.

Møtelederskapet har lagt frem et forslag til flertallsinnstilling der hovedendringen er at det valgte sametingsrådet skal utgå fra plenum. Det er fra et mindretall i møtelederskapet lagt frem forslag til at dagens praksis videreføres. Flertallsinnstillingen fra møtelederskapet kan anses å være en videreutvikling av den parlamentariske modellen i Sametinget. Ved gjennomgangen der Sametinget gjør nødvendige endringer bør det legges vekt på at den forretningsorden som vedtas er så tydelig at alle tolker den på samme måte, og at det dermed ikke i ettertid oppstår uenighet om hvordan bestemmelsene skal fortolkes.

Merknader:

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap) Sten Erling Jønsson, Hilde Anita Nyvoll, Egil Olli, Willy Ørnebakke og Ragnhild Melleby Aslaksen, medlemmet fra Arja Láilá Susanne Vars, medlemmet fra Samer bosatt i Sør-Norge (SbS) Marie Therese Nordsletta Aslaksen og medlemmet fra Høyre (H) Knut Roger Hansen utfordrer møtelederskapet til å gjennomgå alle arbeidsordninger med mål om å effektivisere saksbehandlingen.

Møtelederskapet utfordres å forberede en utbytteordning som gjelder alle gruppene i Sametinget.

Komiteens mindretall, medlemmene fra Norske samers riksforbund (NSR) Ann-Mari Thomassen, Aili Keskitalo, Rolf Johansen, Jarle Jonassen mener at saka omhandler to forhold:

- Organisering av saksbehandlingen på Sametinget
- Videreutvikling av parlamentarismen på Sametinget.

Komiteens mindretall legger vekt på at man i endringsprosessen må søke å oppnå bred oppslutning om den politiske organiseringen på Sametinget. Dette som indikasjon på at slike endringer må komme som følge av fremtidsrettede drøftinger, og ikke som følge av mer situasjonsbetingede endringsbehov som posisjonen til enhver tid måtte føle.

Komiteens mindretall mener at en utvikling av den politiske organiseringen må ha som målsetting å utvikle demokratiet på Sametinget. Dette betinger at alle grupperinger må sikres tilstrekkelige arbeidsforhold for å kunne utøve sitt ansvar for det samfunnet man er satt til å representere.

Sametinget har hatt som god tradisjon å kjøre prosesser med bred deltakelse for å utvikle samisk demokrati. Nystø-utvalget var et slikt tverrpolitisk utvalg som vurderte fordeler og ulemper ved videreutvikling av den politiske organiseringen. Dette har vært opplevd positivt, og bidratt til å styrke tilliten mellom posisjon og opposisjon.

Komiteens mindretall mener at foreliggende forslag fra flertallskonstellasjonen er en maktforskyvelse mellom posisjon og opposisjon. Komiteens mindretall konstaterer at forslaget til omorganiseringen begrunnes med behov for større arbeidskapasitet hos posisjonen. Denne økningen i humanressursen innebærer en maktforskyving mellom posisjonen og opposisjonen som må utjevnes. Møtelederskapets forslag om at plenumsleder skal utgå fra opposisjonen er et visst bidrag i en slik balansering. En utvikling av parlamentarismen som demokratisk styreform innbærer ikke alene å styrke posisjonen i parlamentet, men også å styrke opposisjonens arbeidsmuligheter. Dette for å sikre mangfold og bredde i det politiske landskapet, og bidra til at det gis kapasitet til å drøfte politikken fra ulike ståsted.

Komiteens mindretall mener videre at det man ikke har oversikt over økonomiske og administrative konsekvenser av de foreslåtte endringene. Dette bør være en del av beslutningsgrunnlaget for et ansvarlig organ.

Komiteens mindretall mener også at en utvikling av parlamentarismen på Sametinget kan ha konsekvenser for forholdet til sentrale myndigheter, for eksempel i forhold til gjennomføring av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og Regjeringen. Dette er forhold som bør vurderes.

Komiteen mener videre at en utvikling av parlamentarismen på Sametinget må innebære ordninger der Sametingsrådets medlemmer står ansvarlige overfor plenum.

Komiteen mener derfor at det må nedsettes en tverrpolitisk arbeidsgruppe som vurderer alle forhold i videreutvikling av parlamentarisme, og kommer med forslag til innstillende myndighet. Saken tas til behandling i komité og plenum ved samlingen i mai 2010.

Forslag:

Forslag fra *Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap), Árja, Samer bosatt i Sør-Norge (SbS) og Høyre (H):*

Forslag 1

§7 delsetningen strykes: *Leder utgår fra opposisjonen.*

§ 17 femte ledd endres til: *Sametingsrådets medlemmer gis inntil 5 minutter taletid.*

§ 22 endring første linje: sametingsrådets medlemmer byttes ut med sametingsrådet

§ 26 a)stryk: i første setning ordet enten, i andre setning ordene *eller de som er for + da*. Punktet blir å lyde: Ved bruk av voteringsanlegg, og ved at møtelederen oppfordrer de representanter som er imot et forslag om å reise seg. Møtelederen kan foreta kontravotering.

Forslag fra *Norske samers riksforbund (NSR)*:

Forslag 2

Med målsetning om å komme fram til en bredest mulig oppslutning om endringer i Sametingets arbeidsorden nedsettes det et tverrpolitisk utvalg på 5 (7) medlemmer. (Utgangspunktet er en felles vilje til å utvikle Sametinget som et parlamentarisk system.)

Arbeidsgruppen skal vurdere følgende:

- økonomiske og administrative konsekvenser av foreslåtte endringer
- hvordan balansen mellom posisjon og opposisjon best kan sikres ved endringer
- eventuelle konsekvenser for Sametingets rolle i forhold til sentrale myndigheter og andre organer

På bakgrunn av disse vurderingene skal utvalget komme med tilrådninger til møtelederskapet i forkant av Sametingets komité- og plenumsmøter i mai.

Forslag fra medlemmet fra Fremskrittspartiet (FrP) Arthur Tørfoss:

Forslag 3

KAPITTEL 1 SAMETINGETS PLENUMSMØTER

§ 3 Antall møter

Endring: Hele § utgår

KAPITTEL 2 ORGANISERING OG OPPGAVER

§ 9 Valgkomiteen

Endres til:

Etter at et nytt sameting har konstituert seg, velger plenum blant representantene en valgkomité med 1 representant fra hver gruppering. Leder og nestleder velges av plenum.

Valgkomiteen gir innstilling om alle valg som plenum overdrar til den å forberede.

§ 10 Valg av president og utnevning av sametingsråd

Endres til:

Plenum velger blant sine representanter en president som er leder for sametingsrådet. Presidenten er valgt dersom vedkommende oppnår mer enn halvparten av de avgitte stemmer ved første votering. Oppnås ikke mer enn halvparten av de avgitte stemmer, foretas en ny votering. Her regnes den som

valgt som har fått flest stemmer. Har to kandidater fått samme stemmetall, foretas ny votering blant disse to.

Presidenten utnevner blant representantene minst to rådsmedlemmer til sametingsrådet og orienterer plenum om utnevningen.

Har et flertall i plenum uttrykt mistillit til sametingsrådet, meddeler presidenten sametingsrådets avgang. Fratrer presidenten, fratrer hele sametingsrådet. Ny president velges og nytt sametingsråd utnevnes etter reglene i denne paragraf.

Presidenten kan til enhver tid endre på sametingsrådets sammensetning.

§ 11 Sametingsrådets oppgaver

Endring:

...

Sametingsrådets har møteplikt i Sametingets plenum. (understreket tekst utgår dersom rådet ikke trer ut av plenum, jfr. §10)

§ 14 Valg av kontrollutvalg

Endring:

Plenum velger et kontrollutvalg på 5 medlemmer der både leder og nestleder velges fra opposisjonen. Kontrollutvalgets medlemmer kan ikke sitte i den fagkomiteen som behandler Sametingets budsjetter og regnskap. Kontrollutvalgets protokoller legges frem til orientering i Sametingets plenum.

KAPITTEL 3 FORHANDLINGER I PLENUM

§ 16 Tale- og forslagsrett

Endring

Møtende representanter har tale- og forslagsrett under Sametingets forhandlinger. Sametingsrådet har talerett under forhandlingene. (Utgår forutsatt at sametingsrådet utgår fra plenum).

Representantene taler fra Sametingets talerstol. Anmodning om ordet til en sak skjer fra representantens plass. Taleren retter ordet til møteleder, og holder seg strengt til den sak som er under behandling.

Gruppene holder seg til den tildelte taletiden.

Understreket ord utgår.

§ 19 Utilbørlig adferd

Endring:

§ 19 utgår.

KAPITTEL 4 SAKSBEHANDLINGEN

§ 22 Spørsmål til sametingsrådet

Endres til:

Det er adgang for representanter å fremme spørsmål til sametingsrådets medlemmer under plenumsmøtets sak "Spørsmål til Sametingsrådet". Spørsmål kan bare omhandle saker og gjelde saker som naturlig hører inn under Sametingets virkeområde. Spørsmål om saker som er ført opp på sakslisten eller naturlig inngår i saker som er til behandling i gjeldende plenumsmøte avvises. Spørsmål til sametingsrådet kan stilles som

a) Skriftlig spørsmål eller

b) Muntlig spørsmål

Skriftlig spørsmål leveres skriftlig til plenumsledelsen senest en uke før plenumsmøtet og gjøres kjent for representantene ved plenumsmøtets begynnelse. Plenumsledelsen gjør svarene kjent for representantene når saken tas opp i plenum.

Spørsmålsstilleren får inntil 5 minutter taletid og svareren inntil 10 minutter taletid. Det er adgang til tilleggsspørsmål. Spørsmålsstilleren får inntil 3 minutter taletid og svareren inntil 5 minutter taletid. Andre representanter kan ta ordet til saken. Disse får inntil 3 minutter taletid.

Muntlige spørsmål tas først under sekvensen "Spørsmål til sametingsrådet".

Det settes av inntil 30 minutter til spontanspørsmål med muntlige spørsmål. Et muntlig spørsmål skal være kort og begrenset til ett minutt, og den som svarer gis inntil 3 minutter. Det gis anledning til et oppfølgingsspørsmål. Den som ønsker å stille spørsmål skal før møtet gi møteleder beskjed. Sametingsrådet står fritt i å velge hvem i rådet som skal svare på spørsmålet. En representant kan ikke stille mer enn ett hovedspørsmål underspontanspørretimen. Møteleder avgjør hvem som kan stille spørsmål, og i hvilken rekkefølge. Spørsmålsstiller har ansvar for å forsikre seg om at spørsmålet ikke er meldt som skriftlig spørsmål.

Komiteens tilrådning:

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og råar Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig møtelederskapets forslag til innstilling.

Undertegnede har lest møteprotokollen og funnet at de vedtak som er ført inn i protokollen er i samsvar med Plan- og finanskomiteens vedtak.

Karasjok, 11.02.10

Plan- og finanskomiteen

Sten Erling Jønsson
komitéleder

Ragnhild Melleby Aslaksen
saksordfører

Arthur Tørfoss
saksordfører